

РЕЦЕНЗИЯ

за участието в конкурса за длъжност *ПРОФЕСОР* по физиология на животните и човека, област 4: природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3: биологически науки, обявен от катедра *Здравни грижи* към Медицински факултет на Тракийския университет, Стара Загора

с кандидат доцент доктор Валери Цеков Николов, доктор по медицина

Доцент Валери Цеков Николов е на 62 години, завършил медицина през 1980 г. в София. От 2003 г. е доктор по физиология с дисертация на тема *Естрогените като нервно-психични модулатори*. Последователно е избран за доцент в катедрите по физиология на МУ Плевен, СУ Климент Охридски и Тракийския Университет. Преминал е основни и квалификационни курсове по вътрешни и професионални болести, ендокринна гинекология, радиоимунология, електромиография и физиология. Участвал е в комисии по конкурсни избори и два пъти (единия като резерва) – в научно жури. Бил е член на комисията по научно-изследователска дейност в медицинския факултет на Тракийския университет (2000-2004 г.). Ръководил е двама специализанти и един докторант. Преподавателският му стаж започва като асистент още през 1984 г., преминава през старши и главен асистент и в течение на 26 години достига до четири лекционни курса по физиология в момента с впечатляващия хорариум от 282 часа.

През последните 15 години е участвал в 10 научни проекти, в 6 от които като ръководител. За съжаление не са посочени финансирането и финализираните отчети по тях. Интересно е участието му в асоциацията по менопауза и клиничните консултации по ендокринна гинекология и хормонална диагностика.

Има отчет за проведена атестация на хабилитираните научно-преподавателски кадри в МУ, Плевен за периода 2003-2008 г., където дейността на доц. Николов получава оценка *много добра*.

По отношение на публикационната активност справка, представена от кандидата, показва че от общо 69 материала 27 броя са след последното хабилитиране. [Тук изниква един дискуссионен въпрос, породен от нововъведението *Закон за развитието на академичните кадри*: има първа хабилитация за доцент в Плевен, 2006, втора за доцент в СУ, 2010 и ... трета за доцент в Стара Загора, 2012. От кога нататък се брой след?]. Посочени са 4 публикации с импакт фактор в чужбина и 5 – в България. Има 11 публикации в български списания на английски език, 5 – на български и 7 – в сборници. Изчислен е общ импакт фактор = 21.231. 69-те статии са публикувани в 14

различни списания (3 чужди). Самостоятелен автор е в 4, а водещ автор – в 22 научни труда. Прави впечатление голямото присъствие – 17 – на хабилитирани съавтори в публикационната му дейност. Общо 27 от трудовете на доцент Николов са цитирани 52 пъти (средно по 2 пъти и фактически 39% от цялата му продукция). Общият импакт фактор от цитиращите го е 28.68. Прави впечатление правилното и прегледно представяне на този списък, както и наличието на реалните цитиращи статии. Аз оставам силно впечатлен от обяснението на автора в скоби: „цитираните в международни списания с импакт фактор и се приравняват към публикации с импакт фактор“. От една страна, като един от последните редактори в *Acta Physiologica et Pharmacologica Bulgaria* до закриването му, съм поласкан да видя издигнат във висините импакт фактора му от 10.435 – нещо немислимо и нечувано – а от друга страна съвсем не приемам такава интерпретация. Скромно отбелязвам, че при тази методика моят личен импакт фактор би надскочил 500!

Като настоящ и бъдещ преподавател, най-важни са постиженията на един професор в областта на съставителство на учебни помагала. Затова отдавам заслужено висока оценка за участието на доцент Николов в 5 от 27-те глави на *Ръководството за практически упражнения по физиология на човека* от 1998 г. и особено за редактирането при изготвянето на книгата *Тестове по физиология за студенти по медицина*, 2013 г. (с участие в 10 глави). Съдържанието на тези тестове, освен с поставените високи изисквания към студента, помага с изчерпателна фактология и може да се използва като справочник в бъдещата медицинска дейност. Това утвърждава както високо научно ниво, така и правилен практически подход към една основополагаща медицинска дисциплина. Затова *Тестовете* бяха твърде харесани и пожелани от студенти трети курс в МУ София, на някои от които аз имах възможността да го покажа. Не бих могъл да коментирам електронния курс *Старост и деменция* от 2014 г., за който нямам информация.

Анализът на представените статии показва следната картина: ## 5 и 6 засягат проблема за болката в клиниката – свързана с плазменото ниво на естрогена при жени и с редица психологични фактори при терминално болни. Следващите две - ## 7 и 8 за съжаление са само едни резюмета от постери на 15 конгрес на IPQS и макар носейки по 2.443 IF (защото са издадени от Wiley), не впечатляват особено. Три от единадесетте публикации на английски в България са в издания на БАН, а 8 от тях – в *Тракийския журнал* със забавна пермутация от няколко съавтори. За 13-те публикации в български списания до първата хабилитация няма да коментирам, но 2 от петте публикации след първата хабилитация са от 2008 г. (вж. по-горе...). Най-пространни и убедителни са

всъщност публикациите в сборници, като особено последните # 67, 68, 69 – все още под печат - изглеждат много добре. Тук следва да отбележа и че списанието *Journal of Biomedical and Clinical Research*, издавано в Плевен с помощта на 15 души Editorial Board и 20 души Advisory Board, вероятно е преценило правилно публикуването на статии ## 14 и 15, предвид установената норма от 35% за отхвърляне на постъпилите материали.

По същество тематиката на повечето публикации засяга 1) ендокринологични изследвания с акцент върху естрогени, еритроцитин, ренин-ангиотензин и 2) хроничната болка и отражението ѝ върху тревожност, депресия, гняв, стрес и психологични подходи за овладяването ѝ, постигане на оптимизъм и избягване на явлението гелотофобия. Особено ми харесва статия # 21, която постулира, че „*Anger as a behavior appears more to men and to individuals over 50 years old*”.

Представени са 72 участия в научни форуми. От тях 9 са на научни форуми в чужбина, като географското им местоположение подкрепя физическата възможност за присъствие (нещо, което при много други кандидатури е представено като виртуално екзотично пътуване по света).

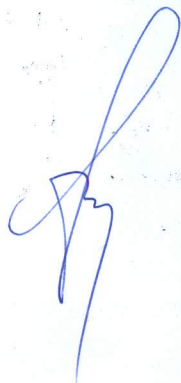
Кандидатът за професор изтъква общо 34 научни приноса. Те са разположени в следните области: експериментална морфология, физиология и психофизиология, фармакология (нервно-психични модулатори), ендокринология, психично здраве и учебно-методологични подходи. По същество те представят добре компресирано съдържанието на статиите и аз не бих могъл да преценя къде са оригиналните и къде потвърдителните факти. Например „приведените съвременни литературни данни относно ... болката“ в статии # 63 и 68 едва ли са съществен принос. Принципно аз съм твърде скептичен към приноси, надвишаващи една разумна бройка. В случая 13 приноса по отношение на болката са малко в повече и биха могли да се обединят.

След прегледа на много добре подредените и представени материали – подредени по 25 отделни параграфа в две обемисти папки – може да се направи следния извод:

Научно-преподавателската дейност на доцент Николов е със силно изразен акцент към преподаването, създаването на методология и практическо приложение на натрупаните знания и с по-малко участие в експериментално-публикационна дейност. Това е в унисон с изискванията към един университетски преподавател, който трябва да подготвя медицински кадри въз основа на утвърдени факти и постулати, а не непременно да се стреми към пробив в науката. В същото време доцент Николов заявява и съществен интерес в една по-отдалечена област като медицинската психология. Тази всеобхватност и неговата енергична активност гарантират наличието в бъдеще на един напълно

завършен ръководител на психологично-физиологичната подготовка на студентите в Тракийския Университет, Стара Загора. Затова аз призовавам членовете на високо компетентното научно жури да предложи единсдушно доцент Валери Николов Цеков за длъжността *ПРОФЕСОР* в Медицинския факултет на Тракийския университет.

София, 20.4.2017.

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long vertical stroke at the end.

д-р Божидар Димитров, д.м.н.
професор по психофизиология